

Helle Thorning-Schmidts nytårstale

Taler

Helle Thorning-Schmidt
Statsminister

Dato

1. januar 2012

Godaften.

For tre måneder siden fik Danmark en ny regering. En regering, som er trådt til i en krisetid. Og som vil tage fat på de alvorlige problemer, Danmark står med.

Vores mål er at bringe Danmark sikkert gennem krisen og ud på den anden side med vores velstand, ordentlighed og omsorg for hinanden i behold.

Det bliver ikke nemt. Men vi kan hvis vi vil.

Det nye år – 2012 – bliver ikke året, hvor vi kommer fri af problemerne. Det må vi allerede se i øjnene nu.

Men med fælles hjælp kan det blive året, hvor vi med seje skridt vender

udviklingen.

Generation efter generation har vi skabt fremskridt for almindelige mennesker. Og vi har insisteret på, at alle skulle med. På den måde er Danmark blevet et fantastisk land.

Min mormor blev født i år 1900. Da hun var 15 år, fik kvinder og tjenestefolk stemmeret. Demokratiet blev bredt ud til almindelige danskere.

Min mor blev født i 1937. Mens hun voksede op, kom Danmark fri af krigen og rationeringsmærkerne, og efterhånden fik mange del i de goder, der før kun var for de få. Telefoner, appelsiner og flæskesteg på søndagsbordet.

Jeg blev født i 1966.

Da jeg voksede op, strømmede kvinderne ud på arbejdsmarkedet. Danmark fik børnehaver, plejehjem og uddannelser til de mange. Og danskerne fik nye muligheder. I min årgang blev vi ikke født til at følge en bestemt livsbane. Vi fik større frihed til selv at vælge, end nogen generation før os.

Når jeg i dag ser på vores unge, ser jeg en generation, som – hvis de får lov - til fulde forstår at bruge mulighederne. I griber verden. Og ja, I kommer også fra alle dele af verden. Unge med en anden etnisk baggrund er med til skabe et samfund, hvor mangfoldigheden bliver større, uden at Danmark bliver mindre.

Fra generation til generation – min mormors, min mors, min egen – er Danmark blevet et bedre land at leve i. Et land, vi kan være stolte af.

Og vi skal blive ved med at skabe fremgang for vores børn. Det er et rimeligt krav at stille til os selv.

Men krisen har gjort det vanskeligere. Og jeg vil sige det meget klart i aften.

De fede år ligger bag os. Vi skal forberede os på nogle magre år.

Den kommende tid vil kræve meget af os.

Meget er sket på kort tid.

Kan I huske, hvordan det var for bare fire-fem år siden? Dengang kunne man nærmest gå ind fra gaden og få et job. Og man kunne dårligt gå ind i en bank uden at komme ud med et lån.

Nu har mange – særligt de unge - svært ved at finde arbejde. Virksomheder har svært ved at sælge deres varer. Utryghed og bekymring for fremtiden er blevet en del af mange familiers hverdag.

Skiftet fra gode til dårlige tider blev forstærket af begivenheder ude i verden. Man førte en kortsigtet og slap økonomisk politik. Nogle finansfolk jagtede den hurtige gevinst. Der blev flyttet rundt på investeringer, som om det var matadorpenge.

Det var det ikke. Det var menneskers arbejde, hverdag og opsparing.

Også herhjemme var der et vist overmod. Mange handlede, som om de gode tider bare ville fortsætte og fortsætte. Forbruget voksede over evne. Og boligpriserne tog på himmelflugt.

Der blev givet skattelettelser, som der dybest set ikke var råd til. Og man forsømte at ruste Danmark godt nok til dårligere tider. Der var ikke styr på

økonomien.

Derfor får vi nu et underskud på de offentlige finanser på omkring 100 milliarder kroner. Ja, måske bliver det endnu større.

Det er svimlende mange penge.

Underskuddet betyder, at vi betaler velfærd med penge, vi ikke har.

Det går ikke i længden. Det siger sig selv.

Og det går heller ikke, at Danmark bliver ved med at miste konkurrencekraft. For så flytter virksomheder og job ud af landet.

Danske virksomheder er nogle af de mest opfindsomme og ansvarsfulde i verden. Vi er et land, hvor små familievirksomheder vokser sig store og bliver blandt verdens førende. Vi er et land, hvor lønmodtagere og arbejdsgivere har et helt særligt tillidsfuldt samarbejde. Et samarbejde, som vækker international opsigt.

Men når man ikke har investeret nok i uddannelse og forskning. Og når man i stedet for en hjælpende hånd kommer med nye regler, så bliver det sværere og ikke lettere at drive virksomhed og skabe arbejdspladser i Danmark.

Vi står med to store udfordringer. Vi skal have styr på de offentlige underskud. Og vores virksomheder skal igen være blandt de mest konkurrencedygtige i verden.

På den måde får vi en ny og holdbar vækst, og vi skaber den rette grobund for nye job.

På den måde får vi igen pengene til at passe.

Kan det lade sig gøre?

Ja, naturligvis. For vi har meget godt at bygge på i Danmark. Et stærkt fællesskab. Vores evne til at træffe store beslutninger, når det er vanskeligt.

Og vi er i gang.

I budgettet for i år bliver der strammet op på udgifterne og prioriteret skarpt. Vi holder hånden under danske job. Og vi sørger for, at vi får flere indtægter til vores fælles kasse, så vi har råd til at investere i vores børn og vores unge.

Men det er ikke nok. Regningen er ikke betalt.

Og krisen i verden og Europa er langt fra slut. Når europæerne bliver fattigere, køber de mindre fra os. Det koster danske job. Det udfordrer vores økonomi og vores velfærd.

I de kommende år får vi endnu strammere budgetter, og vi må stille endnu hårdere krav til os selv. Vi kommer til at endevende alt og spørge, om vi kan gøre det bedre. Vi vil reformere vores førtidspension og vores kontanthjælp. Og vi vil reformere vores skattesystem - finansieret krone for krone. Alt sammen for at få flere i arbejde og gøre vores økonomi mere robust.

Mange vil opleve forandringer. Mange vil blive bedt at tage en tårn ekstra.

Og ja, vi vil opleve nedskæringer og besparelser.

I den kommende tid skal vi tage beslutninger, der kan måle sig med de sværeste i vores historie.

Men vi gør det, fordi det er nødvendigt. Vi gør det ikke, fordi vi er holdt op med at tro på solidaritet. Men netop fordi vi stadig tror på solidaritet, og tror på at vi skal have alle med.

Når vi skal træffe svære beslutninger, er det netop for at fastholde, og ikke afvikle, det Danmark, vi holder af.

Det Danmark, hvor alle er med til at skabe fremgang.

Hvor vi tager os af hinanden.

Hvor vi giver alle børn og unge en gratis uddannelse.

Hvor vi får god og gratis behandling, når vi er syge.

Hvor vi får hjælp, hvis vi mister vores arbejde.

Hvor vi får en værdig pleje, når vi er ældre.

Det er et land for de mange og ikke for de få.

Det er et land baseret på forskellighed og mangfoldighed. På menneskeværd. På fællesskab.

Ude i verden har vi danskere ry for at vise samfundssind. Gæster kommer langvejs fra for at lære af vores lille, trygge land. Hvor vi er mange, der arbejder og afleverer halvdelen til fællesskabet. Hvor vi tager os af hinanden, når der er problemer.

Men de undrer sig også ude i verden. Hvordan kan det fungere?

Mit bud er, at det kan det også kun, når vi alle forstår, at vi skal yde det, vi kan til fællesskabet. Ingen kan bare kræve. Enhver må spørge sig selv. Hvad kan jeg gøre?

Det støder mig og mange andre, hvis der er nogen, der ikke yder deres. Eller ligefrem snyder.

Balancen mellem tryghed for den enkelte og forpligtigelsen til at bidrage er selve grundlaget for vores velfærdssamfund.

Og den balance er truet, når unge, raske mennesker kan være på offentlig forsørgelse år efter år. Så har både den enkelte og samfundet svigtet. Det er ikke rimeligt.

Balancen er truet, hver gang nogen får bygget en garage eller lagt nyt tag på huset uden regning og moms. Det er ikke rimeligt.

Og hvis en virksomhed beder sine medarbejdere om at holde igen med lønkrav, så er det også rimeligt, at det gælder for alle. Også på chefgangen.

Alle skal bidrage. Der er ingen fribilletter.

Og jeg tror på, at langt de fleste af os gerne vil være med. De fleste vil gerne tage ansvar.

Jeg har dyb respekt for mennesker, der hver dag går på arbejde og forsørger sig selv og deres familie. Danmark er bygget af hårdtarbejdende mænd og kvinder.

Men den respekt må aldrig få os til at miste respekten for eller tale nedsættende om dem, der af en eller anden grund ikke kan klare sig selv.

I de seneste år har flere tusinde danskere mistet deres arbejde. Og i det nye år vil de desværre få følgeskab af flere. Det er ulykkeligt for den enkelte og for Danmark.

Vi skal gøre, hvad vi kan, for at færrest muligt bliver ledige. Derfor kick-starter regeringen dansk økonomi. Vi investerer milliarder i børnehaver, veje og arbejdspladser over hele landet. På den måde kommer der job allerede i år, som ellers ikke ville have været der.

Men det gør det ikke mindre hårdt for den enkelte, der skriver ansøgning efter ansøgning og får afslag på afslag.

I december var jeg i Aalborg. Her mødte jeg Søren. Han er 60 år. Han fortalte mig, at han var blevet fyret efter at have arbejdet mere end 30 år som sælger. Firmaets omsætning var faldet på grund af krisen. Det er to år siden. Søren fortalte mig, at han har søgt stort set alt, der er at søge i Midt- og Nordjylland. Fra receptionist på kommunen til chauffør for en slagter. Men uden held.

Og jo. Vi skal stille krav til hinanden. Men vi må samtidig forstå, også med hjertet, at alle kan komme i en situation, hvor der er brug for hjælp.

Krisen har gjort Danmark fattigere. Men vi er først for alvor et fattigere land, når vi ikke længere forstår dem, som har brug for hjælp.

Det må ikke ske. Og med fælles anstrengelse vil det ikke ske.

Der er en gruppe danskere, som vi skylder en særlig hilsen her i aften. Det er en gruppe, som har påtaget sig et kæmpe ansvar.

De danske soldater i Afghanistan. Jeg har besøgt jer og set, hvor flot I løfter jeres opgave. Det er jeg stolt af. Det er hele Danmark stolt af.

Vores indsats i Afghanistan har kostet liv. I aften går mine tanker til jer, der har mistet en af jeres kære.

Æret være deres minde.

Når jeg møder folk i udlandet, så nævner de meget ofte Danmarks indsats i Afghanistan og vores indsats for at beskytte befolkningen i Libyen. Den indsats vil blive husket i mange år.

De skarpe missioner er vigtige. Men Danmark gør mere end det. Meget mere.

Vi er blandt de fem lande i verden, der yder mest i kampen mod fattigdom – og vi vil gøre endnu mere i det nye år. Vi står på demokratiets side – senest under det arabiske forår. Vi bidrager til en bæredygtig udvikling – også i de fattige lande.

Danmark er anerkendt for vores brede indsats og for at påtage os et ansvar, der rækker langt ud over vores grænser og langt ud over vores størrelse. Og det giver respekt ude i verden. Danmark nyder høj anseelse. Og den anseelse har vi alle lod og del i.

Derfor er der også store forventninger til Danmark, når vi i dag den 1. januar overtager formandskabet for EU.

Danmark skal lede EU på et meget vanskeligt tidspunkt. Der ligger store opgaver foran os. Og dem vil vi arbejde hårdt på at løfte. Vi vil yde vores til, at de europæiske lande sammen kan få styr på økonomien og gang i væksten igen. Det er det, der skal til, for igen at skabe job i Europa.

Alt, hvad der sker i Europa, påvirker os herhjemme. Derfor skal vi bruge hver en mulighed til at påvirke det, der sker i Europa. Det er i Danmarks og danskernes klare interesse.

Det næste halve år har vi en mulighed for at skubbe Europa et lille, men vigtigt, skridt i den rigtige retning. Den mulighed skal vi bruge.

2012 bliver ikke året, hvor vi får løst alle vores problemer.

Men det kan blive et år, hvor vi igen finder ind til den kerne af samarbejde, solidaritet og samfundssind, som har gjort Danmark til et fantastisk land.

Året, hvor vi træffer svære, men nødvendige beslutninger.

Vi skal aflevere et endnu bedre Danmark til den næste generation. Vores børn skal arve et land med fremgang, tryghed og muligheder for alle.

Godt nytår!

Kilde

stm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Nytårstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/statsministerens-nytaarstale-2012>